

Sygn. akt IV Ka 286/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale oskarżyciela publicznego Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Trybunalskim – st. asp. Rafała Olczyka
po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 roku

sprawy **G. K.**

obwinionego z art. 92 a kw

z powodu apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 5 marca 2014 roku sygn. akt II W 762/13

na podstawie art. 437 § 2 kpk i art. 438 pkt 2 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw **uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do obwinionego G. K. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim.**

IV Ka 286/14

UZASADNIENIE

G. K. został obwiniony o to, że:

w dniu 30.08.2013 roku około godz. 10:45 na drodze Krajowej nr (...) km gm. W., pow. (...), woj. (...) kierując samochodem marki C. (...) o nr rej. (...) nie zastosował się do ograniczenia prędkości do 100 km/h przekraczając ją o 42 km/h tj. o czyn z art. 92 a kw.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 5 marca 2014 roku w sprawie II W 762/13:

1. uznał obwinionego G. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 92 a kw wymierzył mu karę grzywny w kwocie 600 złotych grzywny;

2. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków i kwotę 60 złotych tytułem opłaty.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obwiniony.

Wyrokowi zarzucił:

błędną ocenę zaistniałej sytuacji i na tej podstawie wydanie wyroku skazującego; ponadto wskazał, że podany dochód był dochodem całej rodziny tj. obwinionego, bezrobotnej żony oraz uczącego się syna. Podniósł, że nie zgadza się z dokonanym pomiarem prędkości z dużej odległości, bez statywu i przy dużym ruchu samochodów.

W konkluzji wniósł „o uchylenie wyroku”.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

apelacja okazała się zasadna o tyle, iż skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Analiza przebiegu dotychczasowego postępowania nie upoważniała sądu I instancji do rozstrzygnięcia merytorycznego, a w konsekwencji nie stwarza sądowni odwoławczemu warunków do zajęcia stanowiska odnośnie trafności zaskarżonego orzeczenia.

Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego jedynie wtedy, gdy jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy. Zasada prawdy (art. 2 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpw) wprowadza wymóg opierania wszelkich rozstrzygnięć na prawdziwych ustaleniach faktycznych. Oznacza to zobligowanie wszystkich organów procesowych, w tym sądu do dołożenia – niezależnie od woli stron -maksymalnych starań i wyczerpania wszelkich dostępnych środków dla poznania prawdy. Zgodnie z art. 366§ 1 kpk w zw. z art. 70 § 5 kpw przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, a w miarę możliwości także okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstwa.

W tym kontekście trzeba zaznaczyć, iż:

- w toku czynności wyjaśniających zostali przesłuchani funkcjonariusze policji dokonujący kontroli (Ł. S. i S. F.), którzy podali jedynie, iż w jej ramach został zatrzymany G. K. w związku z przekroczeniem dozwolonej prędkości o 42 km/h. G. K. przesłuchany w charakterze sprawcy wykroczenia podniósł, iż pomiar był źle wykonany (w niewłaściwych warunkach, z odległości około 700 metrów, bez statywu, bez kolby, przy dużym ruchu samochodów). W odniesieniu do tego ostatniego aspektu S. F. zeznał, iż „od momentu dokonania pomiaru do momentu zatrzymania przez kolegę (obwiniony) kontynuował jazdę lewym pasem ruchu na jezdni jednokierunkowej dwupasmowej wyprzedzając poruszające się prawidłowo samochody jadące lewym pasem ruchu” (k13), co może oznaczać, iż na kierunku dokonanego pomiaru, samochód obwinionego poprzedzały inne pojazdy;

- po złożeniu wniosku o ukaranie, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wydał wyrok nakazowy, w którym obwinionego uznał za winnego zarzucanego mu wykroczenia i wymierzył mu 400 złotych grzywny; wyrok ten po wniesieniu sprzeciwu stracił moc;

- sąd I instancji wyznaczył termin rozprawy, na który wezwał tylko obwinionego. Na rozprawie nie uwzględnił wniosku G. K. o jej odroczenie (nie uznając jego obecności za konieczną) i nie przeprowadzając bezpośrednio dowodów osobowych (naruszając zasadę bezpośredniości) ponownie wydał wyrok (zaoczny) skazujący. Sąd ten uznał, iż pomiar prędkości „odpowiednim urządzeniem” z dużej odległości, bez statywu lub kolby i przy dużym natężeniu samochodów jest dopuszczalny i możliwy, nie dysponując danymi urządzenia pomiarowego, instrukcją jego działania i obsługi, nie ustalając warunków drogowych i sposobu dokonania pomiaru przez funkcjonariusza policji. Już tak lakoniczne uzasadnienie wskazuje, że sąd merytoryczny nie dysponował materiałem dowodowym, ażeby dokonać oceny i weryfikacji linii obrony obwinionego. W apelacji skarżący podniósł szereg zarzutów dotyczących sposobu przeprowadzenia przedmiotowej kontroli związanych z warunkami ruchu, sposobem działania i obsługi urządzenia pomiarowego, których nie można skontrolować z uwagi na ogólnikowość i niepełność postępowania dowodowego.

Sąd I instancji pominął ustalenie jakiego urządzenia pomiarowego używali policjanci, nie załączył instrukcji jego obsługi, jak również świadectwa legalizacji radaru obowiązującej w dacie kontroli. W wypadku dowodu z

zeznań świadków – zgodnie z zasadą bezpośredniości – przeprowadzenie tego rodzaju dowodów na rozprawie następuje przez przesłuchanie, wyjątkiem zaś jest możliwość odczytania protokołów poprzednio złożonych zeznań, gdy zachodzą warunki do odstąpienia od bezpośredniego przesłuchania. Nie zachodziły tu jednak przesłanki dopuszczalności odczytania zeznań świadka z art. 75 kpw. Sąd merytoryczny bezpodstawnie zaniechał wezwania na rozprawę funkcjonariuszy policji celem przesłuchania w charakterze świadków; wymóg ustalenia istotnych w sprawie okoliczności, wymagał ich bezpośredniego przesłuchania.

Obwiniony nie udokumentował (nawet w apelacji) wniosku o odroczenie rozprawy w dniu 5 marca 2014 roku, dlatego jego nieobecność jest w dalszym ciągu pozostaje nieusprawiedliwiona. Dopiero po przeprowadzeniu niezbędnego postępowania dowodowego na rozprawie zaocznej, oceniając czy zostały już wyjaśnione wszystkie okoliczności sprawy niezbędne dla jej rozstrzygnięcia, sąd I instancji mógł zdecydować czy jednak obecność w/w jest konieczna i w związku z tym należy wezwać go na rozprawę lub zatrzymać i doprowadzić przez policję (art. 71 § 4 kpw).

Tym samym sąd rejonowy pozbawił się ważnych źródeł dowodowych, których przeprowadzenie było niezbędne z uwagi na konieczność ustalenia prawdy o przedmiotowym zdarzeniu. W sprawach spornych, w których każdy dowód może wnieść element przybliżający wyjaśnienie rzeczywistego przebiegu inkryminowanego czynu, zaniechanie przeprowadzenia dostępnych dowodów jest naruszeniem przepisów postępowania, mogącym mieć wpływ na treść orzeczenia, uzasadniającym jego uchylene.

Dokładne ustalenie okoliczności faktycznych wymaga wnikliwego przeprowadzenia wszystkich znanych dowodów i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisów prawa procesowego, która mogła mieć istotne znaczenie dla treści merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie. Nieprawidłowości te powodują, że zaskarżony wyrok należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd I instancji winien w szczególności:

- przeprowadzić i uzupełnić postępowanie dowodowe, mając na uwadze powyższe uwagi;
- rozważyć argumenty podniesione w skardze apelacyjnej;
- po wyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy zgodnie z zasadą prawdy - dokonać wyczerpującej oceny dowodów zgodnie z art. 4 kpk, art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw i art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw;
- w przypadku ewentualnego sporządzenia uzasadnienia wyroku uwzględnić, iż powinno ono spełniać wymagania art. 424 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw.

Z tych względów – nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy – sąd odwoławczy orzekł, jak w wyroku.